

Fedor Baart (links) en Martina Teichert geven vorm aan de WINAp/SFK-searches naar mogelijke interacties

Reflectie op eigen handelen

Martina Teichert van het WINAp en Fedor Baart van de Stichting Farmaceutische Kengetallen (SFK) ontwikkelen gezamenlijk searches naar interacties.

Hiermee kan iedere apotheker de kwaliteit van zijn medicatiebegeleiding checken en desgewenst gericht verbeteren.

De medicatiebewaking in de apotheek is in principe goed geregeld, vindt Martina Teichert. "Het ApotheekInformatie-Systeem (AIS) geeft bij de receptinvoer signalen die vóór aflevering van het geneesmiddel afgehandeld worden. Dit wordt

aan de hand van een daglijst met alle bewakingsignalen gecontroleerd. De interactiesearches staan los van de signalen uit het AIS en leiden dus niet direct aan de balie tot een interventie. Hier gaat het om een interne kwaliteitscontrole van de medicatiebewaking en de interne afspraken voor de juiste afhandeling van signalen.

"De SFK verzamelt geen medicatiesignalen, maar geneesmiddelenaflevergegevens. Daarom wordt in de interactiesearches geselecteerd op het gelijktijdig gebruik van bepaalde geneesmiddelencombinaties." Bij een steekproef bleek een 'ongewenste' combinatie 250 keer in zes maanden afgeleverd te zijn. "Hoewel er natuurlijk altijd uitzonderlijke situaties zijn, baart het feit dat de helft hiervan door verschillende artsen was voorgeschreven ons zorgen. Mogelijk waren de artsen niet op de hoogte van elkaars handelen", aldus Fedor Baart. In dergelijke gevallen ligt er uiteraard een taak voor de apotheek.

Zes searches als begin

In september 2004 zijn de eerste interactiesearches beschikbaar gesteld. "We zijn gestart met zes geneesmiddelencombinaties die je echt niet gelijktijdig door patiënten gebruikt wilt zien, omdat dit ernstige bijwerkingen kan geven of omdat er een alternatief beschikbaar is." Met het beschikbaar

komen van het ZorgRegistratieSysteem van het WINAp komen er meer mogelijkheden. Martina: "Met een zorgrecord kun je dan vastleggen dat bepaalde adviezen gegeven zijn, waardoor een geneesmiddelencombinatie wel gebruikt kan worden. Ook kun je een zorgrecord inbrengen voor interactiesignalen waarbij door ingrijpen van de apotheek een schadelijke combinatie juist niet is afgeleverd. Door de acties van de apotheker in relatie te brengen met de voorgekomen interacties, kun je de toegevoegde waarde van de apotheek zichtbaar maken."

Controle eigen handelen

De interactiesearches zijn bedoeld voor interne kwaliteitsbewaking en -verbetering. Iedere apotheker ziet naast het aantal ongewenste interacties van de eigen apotheek een landelijk kengetal. Uiteraard zegt het aantal interacties alleen nog niets over de kwaliteit van een apotheek. Is een ongewenste combinatie goed en bewust afgehandeld, dan is er niets mis mee. "Maar wanneer bijvoorbeeld een afgeraden combinatie honderd keer is uitgeleverd in Nederland, waarvan twee keer in jouw apotheek, dan is dat toch een reden om je eens achter je oor te krabben." Of dat zo is kunnen deelnemende apothekers in een paar minuten zien. Fedor: "Via de SFK-site en een persoonlijke inlogcode kunnen apothekers eenvoudig een rapportage met hun eigen cijfers opvragen. Wie verder de diepte in wil, kan in de rapportage doorklikken en de medicatieprofielen van de patiënten in kwestie bekijken."

Ondersteunende documenten om het eigen handelen te verbeteren zijn volop beschikbaar: naast achtergrondinformatie bij de searches is de juiste afhandeling van de interacties op de KOMBI/rom onder WINAp-interacties te vinden. En in het 'Kwaliteitshandboek Apotheek' zijn voorbeeldprocedures voor het afhandelen van interacties opgenomen.

Margriet van Lingen